

אבות תקנום

תמצית סוגיות ה"דף היומי"

מתוך "דרך ישרה" מסכת סוטה

דפים כב - כז, פרשת ויצא תשע"ז

דרך ישרה תמצית הדף

דף כב-כז

*מבלי עולם. *הבדלי איש ואשה ובהננים. הדרן!

א. מבלי עולם 1. חסיד שוטה, שאשה טובעת בנהר ואינו מצילה. 2. רשע ערום: מטעים דבריו לדיין לפני המשפט, משלים מאתים זוז לעני, משיא עצה למכור בנכסים מועטין או כרשב"ג בנכסי לך ואחריך לפלוני, המכריע אחרים בארחותיו, מיקל לעצמו ומחמיר לאחרים, קרא ושנה ולא שימש ת"ח והוא: עם הארץ, בור, כותי, מגוש. 3. עם הארץ, וזהו: המבטל ק"ש בברכותיה או תפילין או ציצית, אינו מגדל בנו לת"ת, ולאחרים אם לא שימש ת"ח אפילו קרא ושנה שנאמר ועם שונים אל תתערב אלו התנאים שהם בעלי משנה בלבד, ומי שלא שנה ה"ז בור, אבל מי שלא קרא כלל הוי כבהמה. 4. בתולה צליינית משא"כ הבתולה שהתפללה שלא יכשלו בה, אלמנה שובבית כגון יוחני בת רטיבי, וקטן שלא כלו חדשיו וזהו המבעט ברבותיו או ת"ח שלא הגיע להוראה ומורה שרבים חללים הפילה. 5. מכות פרושים ושבעה הם: העושה מעשה שכס, המנקיף רגליו, מקיז דם לכתלים, משופע כבוכנא, אומר מה עוד חובתי ואעשנה, וי"א אף שעושה מאהבת השכר ומיראת העונש, וינאי אמר לאשתו אל תתיראי מן הפרושים ולא מן הצדוקים אלא מן הצבועין שעושים מעשה זמרי ומבקשים שכר כפינחס וה' עתיד להפרע מהם.

ב. מה בין איש לאשה בכהנים ובישראלים ומנין 1. ההבדלים בין כהן לכהנת: מנחת אשת ישראל נאכלת ומנחת ישראלית שנישאת לכהן אינה נאכלת משום חלק בעלה ולא נשרפת מפני חלקה ולכן הקומץ קרב בפ"ע ואת השירים לר"א מעלה לשם עצים ולחכמים מפזר על בית הדשן כיון שאינה בת הקרבה. וכן שורפים באומרת טמאה אני לך, שבאו עדים שנטמאת, האומרת אני שותה, שבעלה אינו רוצה להשקותה או שבא עליה בדרך. 2. כהנת שנבעלה לפסול מתחללת משא"כ כהן, שנאמר ולא יחלל זרעו. 3. כהנת נטמאת למתים, שנאמר בני אהרן. 4. רק זכרים אוכלים בקדשי קדשים, שנאמר כל זכר. 5. ההבדלים בין איש ואשה בישראלים: פריעה ופרימה במצורע, שנאמר איש. 6. איש מדיר בנו בניזיר. 7. וכן מגלח על נזירות אביו, ותרווייהו הל"מ. 8. מקדש את בתו, את בתי נתתי לאיש הזה. 9. מוכר את בתו, וכי ימכור איש את בתו. 10. נסקל ערום שנאמר ורגמו אותו ולא אותה. 11. איש נתלה, ותלית אותו. 12. ונמכר בגניבתו למעט אשה.

הלכן עלך פרק שלישי!
פרק רביעי – ארוסה

צדף בר-בז

- *הנשים בהשקאה וכתובה. *מחילה על הקינוי. *קינוי ממי שאינו איש. הדרן!
- א. דיני הנשים לענין השקאה וכתובה 1. ארוסה לא שותה לרבי יאשיה שנאמר תחת אישך ואלימא דלא מיחסרא מסירה לחופה ולרבי יונתן שנאמר תחת אישה דאלימא משום דהוי קידושי דידיה וסוקלין על ידו ולאידך אתי להיקש איש לאשה, ואיירי שהארוס בא עליה בבית אביה משום דבעינן שתקדם שכיבת הבעל לבעול. 2. שומרת יבם לרבי יאשיה שותה שנאמר איש איש ולאידך אתי לחרש, ולרבי יונתן אינה שותה שנאמר תחת אישך. ואיירי שבא עליה היבם בבית חמיה, ואמרינן דלרב הסובר קנה לכל אתי אפילו כרבי יונתן ומדאיצטריך קרא למעוטה ש"מ דהויא אשתו מעלייתא, ושמואל הסובר דלא קנה לכל אתי אף כרבי יאשיה ומדאיצטריך קרא לרבנותה לשתיה ש"מ שאינה אשתו כלל. 3. האומרת טמאה אני לך או שבאו עדים שהיא טמאה. 4. אמרה אני שותה אין לה כתובה, אבל אם בעלה אמר שלא משקה אותה אינה שותה אבל נוטלת כתובה, כן מי שבעלה בא עליה בדרך. 5. מי שבעלה קינא לה ונסתרה ומת קודם שהשקה אינה יכולה לשתות, ולב"ש יש לה כתובה דשטר העומד להגבות כגבוי דמי, ולב"ה מתוך שאינה שותה אין לה כתובה ואינו כגבוי. 6. מעוברת או מינקת חבירו לר"מ אין שותות ולא נוטלות כתובה דקסבר יוציא ולא יחזיר עולמית, ולחכמים שותות דיכול להפרישה ולהחזירה לאחר זמן. 7. איילונית וזקינה שאינה ראויה ללדת, לת"ק אין להם כתובה ולא שותות ולר"א יכול לפרות מאשה אחרת. 8. אשת כהן שותה וקמ"ל דלא אמרינן הואיל ונתפשה, ומותרת לבעלה אף במתנוונה דרך איברים. 9. אשת סריס שותה, וקמ"ל אף שנאמר מבלעדי אישך והוא לאו בר הכי. 10. מקנין מכל העריות וקמ"ל אפילו שאינה נאסרת על הבעל מחמת בעילה זו, ואין מקנין ע"י קטן שנאמר איש ולא ע"י מי שאינו איש וזהו להו"א שחוף או גוי ולמסקנא בהמה כדלקמן. 11. ב"ד מקנין לאשת חרש ושוטה ומי שבעלה בחו"ל או בבית האסורין, ולרבנן מהני רק לפסלה מכתובתה דבעי וקינא והביא ולרבי יוסי בעלה יכול אף להשקותה, ומדברי רבנן מוכחינן שהעוברת על דת צריכה התראה להפסידה מכתובתה ואיכא למידחי דלית לה אימתא דבעל משא"כ ארוסה שומרת יבם וחייבי לאוין. 12. חייבי לאוין כגון אלמנה לכה"ג לא שותות ולא נוטלות כתובה, ומקנין להו"א להפסידן כתובתן ודחי דלמא לאסרן על הבעול. 13. איילונית לר"א בר"ש לא שותה ואין לה כתובה שנאמר ונקתה ונזרעה זרע, ולחכמים מותרת וקרא אתי שעקרה נפקדת או שיולדת בריוח זכרים ארוכים ולבנים. 14. אשת ממזר לממזר שותה, וקמ"ל דלא אמרינן שמרבה פסולים. 15. אשת גר ועבד משוחרר להו"א אין שותות שנאמר בני ישראל, ולמסקנא שותות שנאמר ואמרת לרבות. 16. לא משקין אשת סומא שנאמר ונעלם מעיני אשה, חגרת והעמיד הכהן, גידמת ונתן על כפיה, אלמת ואמרה האישה, והוקשו איש לאשה דה"נ סומא או אשת חגיר גידם ואילם לא שותה.
- ב. בעי האם בעל יכול למחול על הקינוי, והשמועות 1. ב"ד מקנין למי שבעלה נתחרש, ודחי דאף שיכול למחות סתמא דמילתא אדם מסכים על דעת ב"ד. 2. הולכים לירושלים עם שני ת"ח שמא בעלה יבא עליה בדרך, ודחי שהם יאמרו לו מחול לקינויך ותבעול. 3. לזעירא ניתן למחול: בעל על קינויו, הורי בן סורר ומורה, וב"ד לזקן ממרא ובזקן לא הורו לו כדי שלא ירבו מחלוקות

בישראל. 4. פליגי האם מחול גם לאחר סתירה או רק לפניה, וה"נ מסתברא דאמרינן שאין היתר לסוטה ש"מ דאחר סתירה לא מהניא מחילה.

ג. מהו אין מקנין ממי שאינו איש 1. שחוף, ודחי דמקנין על ידו אף שנאמר ושכב איש אותה שכבת זרע והוא לאו בר הכי, ופוסל בתרומה אף שנאמר ולא יחלל זרעו, ושכבת זרע אתי למעוטי להו"א שקינא שלא כדרכה ודחי דכתיב משכבי אשה, נשיקה ודחי למ"ד זו העראה, ולמסקנא דרך איברים וקמ"ל אף דהוי פריצותא בעלמא מיהו לא תלוי בקפידא דבעל. 2. גוי, ודחי דמקנין על ידו אפילו שאסורה עליו מקודם ולא מחמת בעילה זו, ופוסל בתרומה אף שנאמר כי תהיה ואינו בר הויה, והטעם משום שבת כהן חוזרת לתרומת בית אביה רק אם נבעלה למי שיש לו בה אלמנות וגירושין. 3. למסקנא למעוטי בהמה, וילפינן דאין זנות לבהמה מהא שרק אתנן זונה ומחיר כלב נאסרו אבל לא אתנן כלב ומחיר זונה. ומייתי דפליגי האם עדיף לשאת דומה שבאה מטיפה כשירה או בת דומה שעומדת בחזקת כשרות, ובפרוצה ביותר למ"ד אשה מתעברת סמוך לוסתה פשיטא שאין בעלה שומרה ובעי למ"ד סמוך לטבילתה ועלתה בתיקו.
הלכן עלך פרק רביעי!

שאלות לחזרה ושינון

דף כד - כז

דף כב - כג

- א. דיני הנשים לענין השקאה וכתובה (16)
- ב. האם בעל יכול למחול על קינויו והשמועות (4)
- ג. מהו אין מקנין ממי שאינו איש (3) הדרן!

- א. מבלי עולם (5)
 - ב. מה בין איש לאשה בכהנים וישראלים ומנין (12) הדרן!
- פרק רביעי - ארוסה**

הושלמה סדרת "דרך ישרה" על כל הש"ס! יצאו לאור בס"ד מסכתות:

מכות שבועות 📖	יבמות 📖	ברכות 📖 עם מחודדין בפ"ד.
עבודה זרה הוריות 📖	כתובות 📖	שבת 📖 מהדורה חדשה.
מחודדין בפ"ד	נדרים 📖	עירובין 📖
זבחים 📖	נזיר סוטה 📖	פסחים 📖
מנחות 📖	גיטין 📖	שקלים ר"ה 📖
חולין 📖	קידושין 📖 עם תורתך שעשועי,	יומא 📖
בכורות 📖 עם הקדמות ומושגים	סימני הדף, ותוספתא	סוכה 📖
ערכין-תמורה 📖	בבא קמא 📖	ביצה תענית 📖
כריתות-מעילה 📖	בבא מציעא 📖	מגילה-פורים 📖 עם מדרש,
נדה 📖	בבא בתרא א-ב 📖	תוספתא, ותמצית מחזיר יין לרמ"א
	סנהדרין א-ב 📖 עם "יש סדר	מו"ק חגיגה 📖
	לגמרא" ותמצית כל המסכתא.	

ניתן להשיג: בטל' 054-8479220, ת.ד. 5053 בני ברק, yesodot100@gmail.com מחיר: 5 ₪.

חיבורים נוספים מבית "דרך ישרה":

נשיח בחוקין 1270 מצוות לפי כל השיטות של מוני תרי"ג המצוות.	שירת ישראל - סוגיות מסכת ב"ק.	באהבת תשגה תמיד - שיחות באהבת תורה ודרכי זכירתה מהגאון רבי בונים שרייבר שליט"א.
בחקותין אשתעשע - על תרי"ג מצוות, לשיטת בה"ג ואזהרות ר"ש אבן גבירול.	קיצור חודים מנוקד ומסודר.	איזוהי דון ישרה - כיצד ללמוד לשנן ולזכור, עם הכנה למסכת מכות.
עתיים לתורה - לוחות ללימוד יומי לכל יהודי, עם הרב מרדכי גנוט שליט"א.	קיצור אלשין רות	הקדמות ומושגים - סדר קדשים, ובקרוב בס"ד על סדרי זרעים וטהרות.
	קיצור אלשין אסתר	
	קיצור אלשין איכה	
	בקרוב בס"ד על שה"ש וקהלת.	

☛ ניתן להצטרף לקהל הקוראים,

ולקבל את העלון במייל

לפרטים תגובות והערות:

yesodot100@gmail.com

~163~

המערכת